

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

Затверджую

Голова Приймальної комісії

Ректор

Михайло
ЗГУРОВСЬКИЙ

підпис

29.04.2024

дата

ПРОГРАМА

додаatkового вступного випробування

для вступу на освітньо-наукову програму підготовки доктора філософії

«Психологія»

за спеціальністю 053 Психологія

Програму ухвалено:

Науково-методичною комісією за
спеціальністю

053 Психологія

Протокол № 4 від 22.04.2024 р.

Голова НМК

Волянчук

Наталія ВОЛЯНЬЮК

Київ – 2024

Зміст

1. Загальні відомості.....	3
2. Теми, що виносяться на екзаменаційне випробування.....	3
3. Навчально-методичні матеріали.....	10
4. Рейтингова система оцінювання.....	14
5. Приклад екзаменаційного білету.....	16

I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Додатковий вступний іспит на навчання для здобуття наукового ступеня доктор філософії спеціальності 053 «Психологія» проводиться для тих вступників, які мають ступень магістра*, але не мають базової фахової освіти.

Освітня програма «Психологія» відповідає місії та стратегії КПІ імені Ігоря Сікорського, за якою стратегічним пріоритетом університету є фундаменталізація підготовки фахівців. Особливості освітньої програми враховані шляхом обрання відповідних розділів програми додаткового вступного іспиту. Проведення додаткового вступного випробування має виявити рівень підготовки вступника з обраної для вступу спеціальності.

Теоретичні питання додаткового вступного іспиту можна поділити на п'ять розділів:

Розділ 1. Історія психології

Розділ 2. Соціальна психологія

Розділ 3. Вікова та педагогічна психологія

Розділ 4. Психологія особистості

Розділ 5. Основи психологічного консультування.

Додаткове вступне випробування зі спеціальності проводиться у формі тестування. Додаткове вступне випробування складається з 100 тестових завдань із чотирма варіантами відповідей, з яких правильним є лише один. Тестові завдання містять по 20 тестових завдань на кожний розділ. За кожне вірно виконане тестове завдання нараховується 1 бал.

Тривалість виконання тестування – 90 хвилин.

У наступному розділі програми наведені лише ті теми з зазначених розділів, які стосуються виконання завдань вступних випробувань.

Інформація про правила прийому на навчання та вимоги до вступників освітньої програми «Психологія» наведено в розділі «Вступ до аспірантури» на веб-сторінці аспірантури та докторантури КПІ ім. Ігоря Сікорського за посиланням <https://aspirantura.kpi.ua/>

*Відповідно доп. 2 Розділу XV закону Про вищу освіту вища освіта за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста прирівнюється до вищої освіти ступеня магістра

II. ТЕМИ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ДОДАТКОВЕ ВСТУПНЕ ВИПРОБОВУВАННЯ

1. ІСТОРІЯ ПСИХОЛОГІЇ

Історія психології як науки: її предмет і специфіка. Принципи історико-психологічного аналізу. Завдання, методи та функції історії психології. Періодизація історичного розвитку психологічних ідей.

Психологія античності. Зародження раціональних наукових ідей про психіку в античності. Етапи розвитку психології в епоху античності. «Протофілософський» етап розвитку античної психології: іонійська та

італійська філософія, філософія Емпедокла. Антична натурфілософська психологія Анаксагора, Демокрита, Гіпократата. Філософсько-психологічні ідеї представників класичної грецької науки – Сократа, Платона й Аристотеля. Розвиток психології в елліністичний період.

Психологія в епоху Середньовіччя та Відродження. Епоха Середньовіччя: характеристика, специфіка філософсько-психологічних уявлень. Проблема достовірності пізнання душі в учінні Августина Блаженного. Наукові погляди представників середньовічної схоластики. Особливості арабомовної середньовічної психологічної думки в працях Авіценни, Аверроеса та Альгазена.

Загальна характеристика епохи Відродження. Основні напрями розвитку антропологічних і психологічних ідей. Психологічні погляди Б. Телезіо, Х. Л. Вівеса та Х. Урте.

Психологічна думка Нового часу та епохи Просвітництва. Розвиток психології в XVII столітті. Загальна характеристика психології у XVII ст. Основні теорії Нового часу. Вплив Ф. Бекона та Р. Декарта на розвиток психології. Наукові погляди Б. Спінози і Г. В. Лейбніца як представників раціоналізму в психології. Наукова думка Т. Гоббса і Дж. Локка в межах сенсуалізму.

Епоха Просвітництва: характеристика, специфіка наукових поглядів. Зародження та становлення асоціативної психології в Англії. Розвиток французької філософсько-психологічної думки. Розвиток філософсько-психологічних знань у Німеччині.

Розвиток психології в XIX столітті. Загальна характеристика психології XIX ст. Розвиток асоціативної психології в XIX ст. Становлення експериментальної психології: дослідження Г. Т. Фехнера, Е. Г. Вебера, Г. Гельмгольца. Внесок В. Вундта у розвиток психології як науки. Г. Еббінгауз і його дослідження пам'яті. Розвиток психології на межі XIX-XX століть.

Становлення і розвиток психологічних шкіл кінця XIX – початку XX століття. Вивчення змісту свідомості в структуралізмі Е. Тітченера. Дослідження функцій свідомості у функціоналізмі. Експериментальна діяльність представників Вюрцбурзької школи. Особливості розвитку психологічних знань у Французькій психологічній школі. Описова психологія та її специфіка.

Сучасна психологія: школи, напрями, тенденції розвитку. Вітчизняна психологія радянського періоду та досягнення психологів інших республік СРСР (С.Л. Рубінштейн, Б. Г. Ананьєв, Л.С. Виготський, О.М. Леонт'єв, Г.С.Костюк, П.Я.Гальперін, Д.М.Узнадзе та ін.). Дослідження історії психології В.А.Роменця. Проблеми становлення сучасної української психології (Г.О.Балл, Л.Ф.Бурлачук, Г.В.Ложкін, С.Д.Максименко, В.О.Моляко, Т.М. Титаренко, М.Л.Смульсон, Н.В.Чепелева, О.Я.Чебикін, Т.С.Яценко).

2. СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

Теоретичне осмислення реальності в соціальній психології: аналітичний апарат. Ефект соціальності та його виявлення в психічних феноменах. Форми існування соціально-психологічних явищ.

Концептуальні методологічні проблеми соціальної психології. Методи дослідження в соціальній психології.

Психологія народів і мас. Теорія психології народів. Концепція «інстинктів соціальної поведінки». Експериментальний етап у розвитку соціальної психології. Історія вітчизняної соціальної психології.

Напрями розвитку зарубіжної соціальної психології. Біхевіоризм. Когнітивний напрямок в соціальній психології. Психоаналітичний напрямок. Гуманістичний напрямок у соціальній психології. Соціально-екологічна теорія У. Бронфенбреннера.

Проблема особистості у соціальній психології. Сфери, в яких відбувається становлення людини як особистості. Соціально-психологічна структура особистості. Механізми й умови соціалізації особистості, феномен «Я»-концепції. Проблема стадійності процесу соціалізації. Окремі моделі соціалізації особистості (політична, економічна, статево-рольова соціалізація). Атиюд як пояснювальний принцип саморегуляції соціальної поведінки особистості.

Соціально-психологічні закономірності спілкування і взаємодії людей. Суть соціальних стосунків. Феномен міжособистісних впливів. Типи міжособистісних стосунків. Характеристика міжособистісного спілкування. Функції спілкування як однієї з базових категорій психології. Роль і місце вербального й невербального спілкування, а також техніки спілкування в соціальній сфері. Символічно опосередкована комунікація та соціальна роль як центральні концепти теорій структури особистості, рольової поведінки і референтної групи.

Соціальна психологія спільностей і груп. Соціальна психологія малої групи. Характеристики малої групи, її соціометрична й комунікативна структура. Групові процеси й міжособистісні відносини. Соціальна психологія міжгрупових відносин. Процеси інтеграції й диференціації, соціальна ідентичність і порівняння. Динамічне ціле як засадничий принцип інтерпретації групових процесів. Лібідо як принцип пояснення феноменів групового лідерства і солідарності членів групи. Конформність/нонконформність як вихідний пункт теоретизувань із приводу соціального впливу в групі. Натовп як різновид соціальних груп.

Соціальна психологія великих груп. Колективне та соціальне несвідоме як джерело теоретичних уявлень про надперсональні регулятори індивідуальної та масової поведінки.

Сучасні напрямки досліджень і проблеми прикладної соціальної психології.

3. ВІКОВА ТА ПЕДАГОГІЧНА ПСИХОЛОГІЯ

Вікова психологія як наука. Предмет вікової психології. Завдання вікової психології: методологічні, теоретико-пізнавальні, практичні. Галузі вікової психології. Методологічні принципи та методи вікової психології. Класифікація методів вікової психології.

Характеристика розвитку психіки в онтогенезі. Поняття розвитку. Специфіка та показники психічного розвитку людини. Основні закономірності психічного розвитку дитини. Біологічні та соціальні фактори психічного розвитку. Проблема рушійних сил психічного розвитку. Поняття рівня актуального розвитку і зони найближчого розвитку. Поняття провідної діяльності. Проблема вікової періодизації психічного розвитку людини. Поняття віку. Поняття про кризи та критичні періоди.

Особливості психічного розвитку новонародженого та немовляти. Пренатальний період розвитку. Криза новонародженості. Фаза новонародженого. Соціальна ситуація розвитку новонародженого. Основні новоутворення. Немовлята. Соціальна ситуація розвитку. Основні новоутворення. Криза першого року життя.

Психологія раннього дитинства. Фізичний та нервово-психічний розвиток. Соціальна ситуація розвитку. Провідна діяльність в ранньому дитинстві. Основні новоутворення. Симптомокомплекс кризи 3 років.

Психологія дошкільного віку. Соціальна ситуація розвитку дошкільнят. Сюжетно-рольова гра як провідна діяльність. Соціалізація дошкільнят. Основні новоутворення.

Проблема соціально-психологічної готовності дитини до навчання в школі. Психологічні особливості молодшого школяра. Анатомо-фізіологічний та психічний розвиток молодших школярів. Криза 6 -7 років. Соціальна ситуація розвитку. Навчання як провідна діяльність. Основні новоутворення.

Психологія особистості підлітка. Особливості фізичного і фізіологічного розвитку підлітка. Статеве дозрівання. Соціальна ситуація розвитку підлітка. Теоретичні підходи до проблеми «кризи» в підлітковому періоді. Спілкування з однолітками як провідна діяльність підліткового віку. Особистісний розвиток підлітка. Основні потреби підліткового віку. Особливості навчальної діяльності підлітка. Новоутворення підліткового періоду.

Психологічні особливості розвитку у період юності. Особливості розвитку у ранньому юнацькому віці. Соціальна ситуація розвитку. Особистісне становлення. Навчально-професійна діяльність як провідний вид діяльності. Криза 17 років. Анатомо-фізіологічні особливості розвитку у період пізньої юності – ранньої дорослості. Соціальна ситуація розвитку у студентські роки. Провідна діяльність студентського періоду розвитку. Основні тенденції психічного розвитку студентства. Психологічні кризи студентського періоду розвитку.

Психологічні особливості розвитку людини у період зрілості. Психологічні особливості розвитку людини у період молодості. Молодість та її онтогенетичні характеристики. Соціальна ситуація розвитку. Провідна діяльність у період молодості. Центральні вікові новоутворення у період ранньої зрілості. Вікова криза молодості. Психологічні особливості періоду зрілості (акме). Соціальна ситуація розвитку у період зрілості. Професійна діяльність як провідна діяльність у період зрілості. Новоутворення періоду зрілості. Криза середнього віку.

Психологічні особливості періоду пізньої зрілості (геронтогенезу). Соціальна ситуація розвитку у старості. Психічні зміни у розвитку людини у період пізньої зрілості. Криза похилого віку.

Основні напрямки і сучасний стан розвитку педагогічної психології. Основні розділи педагогічної психології. Виникнення та розвиток педагогічної психології. Методологічні основи педагогічної психології. Предмет і завдання педагогічної психології як науки. Методи педагогічної психології та їх використання в управлінні навчально-виховного процесом. Зв'язок педагогічної психології з іншими науками.

Психологія навчання. Поняття про навчання та його психологічні механізми. Теорії навчання. Класифікація навчання. Моделі навчання. Основні характеристики навчальної діяльності. Фактори, що впливають на навчальну діяльність. Управління процесом навчання.

Психологія учіння. Учіння як діяльність. Види учіння та структура навчальної діяльності учнів. Уявлення про мотивацію учіння. Особливості опанування учнями навчальної діяльності. Теорія П. Я. Гальперіна про поетапне формування розумових дій як механізм інтеріоризації. Типи учіння та орієнтувальна основа діяльності. Основні характеристики процесу засвоєння знань. Специфіка навчальної мотивації та особливості її формування.

Психологія виховання. Загальне поняття про психологію виховання. Предмет і завдання психології виховання. Особистість як мета, об'єкт і суб'єкт виховання. Психологічні механізми та етапи формування властивостей особистості. Вікові аспекти виховання та індивідуальний підхід. Показники та критерії вихованості особистості.

4. ПСИХОЛОГІЯ ОСОБИСТОСТІ

Психологія особистості як важлива галузь психологічної науки. Загальне уявлення про особистість.

Класичні та сучасні психологічні теорії особистості. Психодинамічний напрямок у теорії особистості: Зигмунд Фройд. Аналітична теорія особистості: Карл Густав Юнг. Ерік Еріксон, Еріх Фромм, Карен Хорні: егопсихологія та пов'язані з нею напрямки в теорії особистості. Психосинтез: Роберто Ассаджолі. Трансперсональна теорія: Станіслав Грофф. Гуманістичний напрямок у психології.

Формування особистості. Соціалізація особистості. Психосоціальна концепція розвитку особистості Е.Еріксона. Роль дитинства в становленні особистості. Роль соціальних чинників у розвитку особистості. Основні теорії та напрямки розвитку особистості в дитинстві. Психологія юнацького віку і формування самосвідомості.

Типові особливості особистості. Темперамент – біологічний фундамент особистості. Властивості темпераменту.

Характер. Типологія характерів. Невротична особистість Акцентуації характеру. Клінічна типологія характерів. Самооцінка та рівень домагань. Соціальні типи характерів за Е.Фроммом. Формування характеру.

Здібності, задатки та індивідуальні відмінності. Природа людських здібностей. Розвиток здібностей.

Потреби та особистість. Мотив та мотивація. Психологічні теорії мотивації. Мотивація і діяльність. Мотивація і особистість.

Емоційно-вольова сфера. Вольова регуляція поведінки. Розвиток волі у людини. Види і роль емоцій в житті людини. Емоції та особистість.

Спілкування та діяльність. Види і розвиток людської діяльності. Діяльність і психічні процеси. Роль спілкування в психічному розвитку людини.

5. ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЧНОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ

Становлення та розвиток психологічного консультування. Основні історичні передумови та джерела виникнення психологічного консультування. Визначення і цілі психологічного консультування. Співвідношення психологічного консультування, психотерапії та активного соціально-психологічного навчання. Теорії особистості і практика консультування. Структура процесу психологічного консультування.

Професійна підготовка психолога – консультанта. Особистісна та професійна готовність консультанта до психологічного консультування. Етичні принципи у практиці психологічного консультування. Роль та місце консультанта у психологічному консультуванні. Модель ефективного консультанта (особистісні якості та кваліфікація консультанта). Система цінностей консультанта. Індивідуальний стиль консультування. Вплив професії на особистість консультанта.

Процес психологічного консультування. Загальні питання організації роботи психологічної консультації. Перша зустріч з клієнтом. Оцінка проблем клієнтів. Психологічне вимірювання та застосування психологічних тестів. Процедури та техніки консультування. Консультативний контакт. Терапевтичний клімат. Фізичні компоненти терапевтичного клімату. Емоційні компоненти терапевтичного клімату. Навички підтримки консультативного контакту. Перенос та контрперенос у консультуванні та терапії.

Психоаналітичний підхід у консультуванні. Теорія З.Фройда. Класичний психоаналіз З. Фройда Розуміння природи людини в рамках класичної психоаналітичної теорії З. Фройда. Роль консультанта, цілі та методи роботи. Унікальність та обмеження психоаналітичної теорії в консультативній роботі з клієнтами.

Психологічне консультування: юнгіанський підхід. Вплив З. Фройда на науковий розвиток К. Юнга. Внесок К. Юнга в сучасну психологію, психоаналіз та психотерапію. Три школи юнгіанства за Е. Самуельсом: класична, архетипальна та школа розвитку. Вплив ідей К. Юнга на психосинтез, символдраму, імагінальну, процесуально-орієнтовану, тілесну та танцювальну терапію, сендплей та ін. Розвиток юнгіанства в Україні. Особливості юнгіанського підходу в консультуванні. Основні напрямки консультування. Вимоги до консультанта. Архетип пораненого цілителя. Базові задачі юнгіанського консультування. Чотирикорова модель консультування К.Г. Юнга. Методи психологічної допомоги в юнгіанському консультуванні.

Особистісно орієнтований та екзистенційний підхід у консультуванні. Особистісно-орієнтоване консультування. Розуміння природи людини К. Роджерсом. Роль консультанта, цілі та методи роботи в особистісно-орієнтованому консультуванні. Розуміння природи людини в екзистенційному підході. Р. Мей. та В. Франкл. Роль консультанта, цілі та методи роботи з клієнтом в екзистенційному підході. Унікальність та обмеження у роботі з клієнтами з різною характерологією в особистісно-орієнтованому та в екзистенційному підходах.

Когнітивно-поведінковий підхід у консультуванні. Розуміння природи людини в рамках поведінкової теорії. Б. Скіннера. Модель «стимул-реакція». Соціально-когнітивна теорія. Роль консультанта, цілі та методи роботи з клієнтом. Когнітивне реструктурування у когнітивно-біхевіоріальному підході. Унікальність та обмеження в роботі у когнітивно-поведінковому підході.

Інші теоретичні напрямки у консультуванні. Соціально-когнітивна теорія в консультуванні. Транзактний аналіз у консультуванні: роль консультанта, цілі, методи. Рационально-емотивна терапія у консультуванні: роль консультанта, цілі, методи. Гештальт-підхід у консультуванні: роль консультанта, цілі, методи роботи з клієнтом.

Консультування клієнтів різних вікових та соціальних категорій. Особливості консультування дітей і підлітків. Консультування людей похилого віку. Консультування та питання статі. Консультування клієнтів з групи ЛГБТ. Консультування у культурно і етнічно різноманітному світі. Особливості консультування клієнтів з категорії переміщених осіб. Особливості консультування клієнтів з особливими потребами.

Консультування клієнтів при переживанні особливих психоемоційних станів. Консультування тривожних клієнтів. Консультування при реакціях страху та фобіях. Консультування вороже налаштованих та агресивних клієнтів. Консультування при переживанні провини. Особливості

консультування плачучих клієнтів. Консультування при переживанні втрати. Консультування клієнтів тяжко хворих (на порозі смерті). Особливості консультування клієнтів з ВІЛ/СНІД. Консультування клієнтів з сексуальними проблемами.

Консультування клієнтів з різною характерологією. Консультування істеричних особистостей. Консультування обсесивних особистостей. Консультування при параноїдальних розладах. Консультування шизоїдних особистостей. Консультування асоціальних особистостей. Консультування клієнтів з залежністю (алкогольна, наркотична, ігрова). Консультування клієнтів з психосоматичними розладами. Консультування клієнтів з депресією та суїцидальними намірами.

Особливі формати психологічного консультування. Особливості консультування «немотивованих» клієнтів та тих, які ставлять завищені вимоги. Групове консультування. Сімейне консультування як окремий випадок групового консультування. Види сімейного консультування: подружнє і консультування по питаннях дитячо-батьківських стосунків. Особливості короткострокового консультування. Особливості телефонного консультування.

Аналіз клієнтських випадків. Формування запиту. Етапи сесії. Укладання психотерапевтичного контракту. Скарга клієнта та формулювання психологічної проблеми. Запит як очікуваний результат консультування. Перенос, контрперенос. Трансформаційні процеси клієнта. Налагодження ефективного контакту.

ІІІ. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література до 1-го розділу

1. Євдокімова О. О. Історія психології : навч. посіб. МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. 2-ге вид. допов. Харків, 2020. 320 с.
2. Жуков С.М. Історія психології: навч. посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2015. 224 с.
3. Історія психології: від античності до початку ХХ століття: навч. посібник / Авт-уклад. О. П. Коханова, 2016. НВП «Інтерсервіс». 235 с.
4. М'ясоїд П.А. Психологічне пізнання: історія, логіка, психологія. К.: Либідь, 2016. 560 с.
5. Махній М.М. Історія психології: навчальний посібник. К.: Видавничий дім «Слово», 2016. 472 с.
6. Роменець В. А., Маноха І. Історія психології ХХ століття. К.: Вид-во «Либідь», 2017. 1056 с.
7. Яремчук О. В. Історична психологія: націєтворчий потенціал: монографія; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. Кропивницький: Імекс-ЛТД, 2020. 142 с.
8. Benjafield J. G A History of Psychology. Publisher : Oxford University

Press; 4th edition, 2015. 528 p.

9. Woody W. D. Wayne V. A History of Psychology The Emergence of Science and Application. Published by Routledge, 2017 624 P.

10. Hothersall D., Lovett B. J. History of psychology (Fifth edition). Publisher: Cambridge University Press, 2022. 642 p.

Література до 2-го розділу

1. Історіографічні та методологічні координати теорій соціальної психології: монографія / М. М. Слюсаревський, В. В. Жовтянська, М. М. Скорик, Н. В. Хазратова та ін.; за наук. ред. М. М. Слюсаревського; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2013. 360 с.

2. Кальницька Ю. Історія соціальної психології в Україні: друга половина XIX – початок XX століття : навчальний посібник (хрестоматія); Інститут соціальної та політичної психології НАПН України. Кропивницький: Імекс-ЛТД, 2021. 264 с.

3. Менеджмент соціальних конфліктів: методичні рекомендації / О. В. Івачевська, Н. С. Малєєва, І. В. Петренко, О. Г. Цукур; за наук. ред. І. В. Петренко; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології, 2020. 77 с.

4. Оптимізація групової взаємодії в малих групах: посібник / П. П. Горностай, Л. Г. Чорна, О. Л. Коробанова, О. Т. Плетка, Г. В. Циганенко; за наук. ред. П. П. Горностая; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. Кропивницький: Імекс-ЛТД, 2020. 126 с.

5. Основи соціальної психології: підручник для закладів вищої освіти / П. П. Горностай, М. М. Слюсаревський, В. О. Татенко, Т. М. Титаренко, Н. В. Хазратова та ін.; за ред. М. М. Слюсаревського. Київ: Талком, 2018. 580 с.

6. Політична картина світу студентської молоді: психологічні проблеми формування: монографія / В. Д. Бондаренко, І. В. Жадан, С. І. Позняк та ін.; за ред. В. Д. Бондаренка, І. В. Жадан. Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. Київ: Міленіум, 2017. 264 с.

7. Проблемна взаємодія в групах: феноменологія, чинники, профілактика: монографія / Л. Г. Чорна, П. П. Горностай, О. В. Яремчук, В. І. Вус, О. Л. Коробанова, О. Т. Плетка; за наук. ред. Л. Г. Чорної. Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології, 2021. 125 с.

8. Психологія групової ідентичності: закономірності становлення: монографія / П. П. Горностай, О. А. Ліщинська, Л. Г. Чорна та ін.; за наук. ред. П. П. Горностая; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. Київ: Міленіум, 2014. 252 с.

9. Соціальна психологія : навч. посібн. / Волянчук Н. Ю., Ложкін Г. В.,

Винославська О. В., Блохіна І. О. та ін. Київ, 2019. 254 с.

10. Соціальний конфлікт: інноваційні комунікативні технології врегулювання: практичний посібник / Г. М. Бевз, І. В. Петренко, А. І. Гусев, В. І. Давидов та ін.; за наук. ред. Г. М. Бевз, І. В. Петренко; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології, 2020. 144 с.

11. Теоретичні напрями соціальної психології: навч. посіб. / М. М. Слюсаревський, Н. В. Хазратова. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2020. 104 с.

Література до 3-го розділу

1. Вікова та педагогічна психологія: навчальний посібник / Н. М. Токарева, А. В. Шамне. Київ, 2017. 548 с.

2. Вікова психологія: Навчальний посібник. Чернігів: Чернігівський національний педагогічний університет імені Т. Г. Шевченка, 2015. 108 с.

3. Вікова психологія: підручник / Р.В.Павелків. Вид. 2-е, стер. К.: Кондор, 2015. 469 с.

4. Педагогічна психологія: Підручник / М.Б. Євтух, Е.В. Лузік, Н.В. Ладогубець, Т.В. Ільїна. К.: Кондор Видавництво, 2015. 420 с.

5. Вікова психологія: Курс лекцій / І.М. Ушакова. Х.: НУЦЗУ, 2016. 123 с.

6. Педагогічна та професійна психологія: конспект лекцій для студентів денної та заочної форм навчання освітнього ступеня магістр зі спеціальності 8.18010021 «Педагогіка вищої школи» освітнього ступеня бакалавр зі спеціальності 6.030102 «Психологія» / Уклад. Богдан Ж.Б., Солодовник Т.О. Харків: НТУ «ХП», 2016. 68 с.

Література до 4-го розділу

1. Кацавець Р. С. Психологія особистості. Навчальний посібник. Київ: Алерта. 2021. 134 с.

2. Матвійчук Т. В. Теорії особистості в зарубіжній та українській психології: навчальний посібник. Хмельницький кооперативний торговельно-економічний інститут. Львів: Видавець Марченко Т. В., 2020. 499 с.

3. Мітіна С.В. Психологія особистості: навч.-метод. посіб. Київ: Видавництво Ліра-К, 2020. 274 с

4. Москалець В. П. Психологія особистості [текст] підручник, 3-тє вид., перероб., доповн. Київ: Вид-во Ліра-К, 2020. 364 с.

5. Особистість у розвитку: психологічна теорія і практика : монографія / за ред. С. Д. Максименка, В. Л. Зливкова, С. Б. Кузікової. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2015. 430 с.

6. Папуча М. В., Наконечна М. М. Теоретичні основи психології особистості : навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2018. 60 с.

7. Столяренко О.Б. Психологія особистості. Навчальний посібник. Київ: Видавництво Центр навчальної літератури (ЦНЛ), 2019. 280 с.
8. Чумак О. А. Психологія особистості: Навчальний посібник для організації навчальної роботи з курсу для студентів, що навчаються за кваліфікаційними рівнями «бакалавр», «спеціаліст» психологічних та непсихологічних спеціальностей. Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». Старобільськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2016. 289 с.
9. Шахова, О. Г. Соціальна психологія особистості: навч. посіб. Харків: Контраст, 2019. 116 с.

Література до 5-го розділу

1. Васківська С.В. Основи психологічного консультування: підруч. 2-ге вид. Київ: Ніка-Центр, 2011. 424 с.
2. Вестбрук Д., Кеннерлі Г., Кірк Дж Вступ у конітивно-поведінкову терапію. Львів: Свічадо, 2014. 420 с.
3. Пеньковська Н., Шептицький Р. Основи психологічного консультування в методі позитивної психотерапії: навч.-метод. посіб. Тернопіль, вид-во ТНПУ ім. В.Гнатюка, 2014. 286 с.
4. Ткач Р. М. Терапевтична метафора як метод юнґіанського консультування. Правничий вісник Університету «КРОК». К.: Вищий навчальний заклад «Університет економіки та права «КРОК». Вип. 27. 2017. С. 138-143.
5. Юнг К.Г. Аналітична психологія. Вид-во: Центр учбової літератури, 2022. 250 с.
6. Юнг К.Г. Архетипи і колективне несвідоме / Переклад з німецької Катерина Котюк; науковий редактор українського видання Олег Фешовець. 2-ге опрац. Львів: Вид-во «Астролябія», 2018. 608 с.
7. Юнг К.Г. Людина та її символи. Вид-во: Центр навчальної літератури, 2022. 433 с.
8. Юнг К.Г. Психологічні типи. Львів: Астролябія, 2010. 692 с.
9. Юнг К.Г. Психологія несвідомого. Вид-во: Центр учбової літератури, 2022. 404 с.
10. Юнг К.Г. Структура і динаміка психічного. Вид-во: Центр учбової літератури, 2022. 574 с.
11. Юнґіанське консультування: колективна монографія / Ткач Р.М., Сербова О. В., Сингаївська І. В. та ін.; заред. Ткач Р. М. Київ: Талком, 2021. 220 с.
12. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського: режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/node/554>
13. Закони України: режим доступу: http://kodeksy.com.ua/zakoni_ukraini.htm
14. Горбунова В. Контракт у практичній психології: Режим доступу: <http://eprints.zu.edu.ua/4025/1/8.pdf>
15. Етичний кодекс психолога: Режим доступу:

<https://vseosvita.ua/library/eticnij-kodeks-prakticnogo-psihologa-22568.html>

16. Чаплак Я., Ібрагімова Я. Завершення консультативного процесу: Режим доступу: http://www.rusnauka.com/6_NITSB_2010/Psihologia/59995.doc.htm

17. Tkach R. A tale of life and death: Jungian approach to personal development. Transformations in Contemporary Society: Humanitarian Aspects. Monograph. The Academy of Management and Administration in Opole, 2017. С. 264-268.

IV. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

1. Початковий рейтинг абітурієнта за екзамен розраховується виходячи із 100-бальної шкали. При визначенні загального рейтингу вступника початковий рейтинг за екзамен перераховується у 200-бальну шкалу за відповідною таблицею (п.4).

2. На екзамені абітурієнти готуються до виконання тестових завдань.

Додаткове вступне випробування зі спеціальності проводиться у формі тестування. Додаткове вступне випробування складається з 100 тестових завдань із чотирма варіантами відповідей, з яких правильним є лише один. Тестові завдання містять по 20 тестових завдань на кожний розділ. За кожне вірно виконане тестове завдання нараховується 1 бал.

3. Сума балів за відповіді на екзамені переводиться до 200-бальної шкали згідно з таблицею:

Таблиця відповідності оцінок РСО (60...100 балів)
оцінкам 200-бальної шкали (100...200 балів)

шкала РСО	шкала 100...200	шкала РСО	шкала 100...200	шкала РСО	шкала 100...200	шкала РСО	шкала 100...200
60	100	70	140	80	160	90	180
61	105	71	142	81	162	91	182
62	110	72	144	82	164	92	184
63	115	73	146	83	166	93	186
64	120	74	148	84	168	94	188
65	125	75	150	85	170	95	190
66	128	76	152	86	172	96	192
67	131	77	154	87	174	97	194
68	134	78	156	88	176	98	196
69	137	79	158	89	178	99	198
						100	200

4. Сума балів за відповіді на екзамені переводиться у традиційні оцінки згідно з таблицею:

Бали	Оцінка традиційна
181-200	«зараховано»
161-180	
141-160	
121-140	
101-120	
$RD \leq 100$	«не зараховано»

V. ПРИКЛАД ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ

Форма № Н-5.05

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

(повне найменування вищого навчального закладу)

Освітній ступінь _____ *доктор філософії* _____

Спеціальність _____ *053 Психологія* _____

Навчальна дисципліна _____ (назва) _____ *Додатковий вступний іспит* _____

_____ *Тестування (100 тестових завдань)* _____

Затверджено

Гарант освітньої програми _____

Наталія **ВОЛЯНЮК**

Київ 2024

РОЗРОБНИКИ:

Воляннюк Наталія Юріївна, д. психол. н., професор, професор кафедри психології та педагогіки;

Ложкін Георгій Володимирович, д. психол. н., професор, професор кафедри психології та педагогіки;

Блохіна Ірина Олександрівна, к. психол. н., доцент, доцент кафедри психології та педагогіки;

Кононець Марія Олександрівна, к. психол. н., доцент, доцент кафедри психології та педагогіки;

Сербова Ольга Вікторівна, к. психол. н., доцент, доцент кафедри психології та педагогіки.